

Voeropname van gespeende biggen: effecten van speengewicht en lichtschema

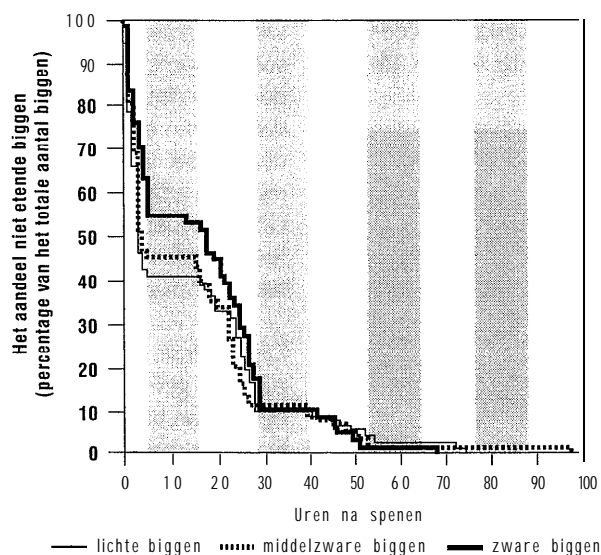
Erik Bruininx en Carola van der Peet-Schwetig, PV

Er is een aanmerkelijke variatie in individuele voeropname tussen in groepen gehuisveste gespeende biggen. Problemen met speendiarree lijken in de praktijk vaak beperkt tot enkele biggen binnen een hok. In een onderzoek op het proefbedrijf te Rosmalen naar de individuele voeropnames van in groepen gehuisveste biggen bleek zowel het speengewicht als het lichtschema van invloed op de individuele voeropname. In hoeverre de individuele voeropname gerelateerd is aan speendiarree moet uit vervolgonderzoek blijken.

Op het proefbedrijf te Rosmalen worden de individuele voeropnamepatronen van in groepen gehuisveste biggen bestudeerd. Punten van onderzoek zijn onder meer hoe vaak de biggen vreten en hoe snel de biggen na spenen beginnen met het opnemen van voer. In een eerste onderzoek is nagegaan of dit verschillend is voor biggen met verschillende speengewichten. In vervolgonderzoek zal de vraag of deze individuele voeropnamepatronen gerelateerd zijn aan het optreden van speendiarree aan de orde komen.

Opzet van het onderzoek

Bij spenen (dag 27) zijn 186 biggen verdeeld over drie gewichtsklassen: licht, middelzwaar en zwaar en opgelegd in hokken met een IVOG®-voerstation (een droogvoerbak op een weegschaal in combinatie met een antenne) voor gespeende biggen. Met behulp van oortransponders en de antennes in de voerstations konden individuele biggen worden herkend. Gedurende de eerste 13 dagen na spenen kregen de biggen een speenkorrel, waarna in drie

Figuur 1: Het effect van speengewichtsklasse op het verloop van het percentage biggen dat na opleg nog geen voer heeft opgenomen. De donkere balken geven de periodes weer waarin het donker was in de afdeling.

dagen geleidelijk is overgeschakeld op een opfokkorrel. Beide voedets bevatten geen antibiotica, geen organische zuren en geen extra zink en koper. De opfokafdeling was volledig geblindeerd en werd van 7.00 u 's ochtends tot 19.00 u 's avonds kunstmatig verlicht.

Technische resultaten

In tabel 1 zijn de technische resultaten van de drie speengewichtsklassen weergegeven.

Uit tabel 1 blijkt dat gedurende de eerste 13 dagen na spenen de technische resultaten niet verschilden tussen de drie speengewichtsklassen. Gemiddeld over de gehele opfokperiode waren de voeropname en de groei van de zware biggen hoger dan die van de lichte biggen. De technische resultaten van de middelzware dieren lagen hier tussenin.

Lichtschema en voeropname

In het onderzoek is ook nagegaan hoe lang het duurt voordat een gespeende big begint met vreten.

In figuur 1 is het verloop per speengewichtsklasse weergegeven van het percentage dieren dat na spenen nog geen voer heeft opgenomen. Hoewel de start van de voeropname van de zware biggen gedurende de eerste 24 uren na spenen gemiddeld

wat trager op gang komt, wordt het totale verloop van het percentage niet etende biggen niet beïnvloed door speengewichtsklasse. Tevens blijkt uit figuur 1 dat ongeveer 48 uren na opleg nagenoeg alle biggen voer hebben opgenomen. Verder is het opmerkelijk dat het percentage dieren dat nog geen voer opgenomen heeft nauwelijks daalt in de periodes waarin het licht in de opfokafdeling uit was. De periodes waarin het licht uit was in de afdeling worden in figuur 1 weergegeven door de donkere balken. Het lijkt er dus sterk op dat het lichtschema gedurende de eerste dagen na spenen gebruikt kan worden als een middel om pas gespeende biggen aan het eten te krijgen. Wat het meest geschikte lichtschema is, is nog onduidelijk.

Verloop van de dagelijkse voeropname

In figuur 2 is de ontwikkeling van de dagelijkse voeropname per speengewichtsklasse weergegeven. Uit figuur 2 blijkt dat de ontwikkeling van de dagelijkse voeropname verschilt tussen de drie gewichtsklassen. Gedurende de eerste drie tot vier dagen na spenen (zie detailweergave in figuur 2) was de voeropname van de lichte biggen hoger dan die van de zware biggen. Pas vanaf dag 8 tot aan het einde van de opfokperiode was de dagelijkse voeropname van de zware dieren hoger dan die van de lichte dieren.

Tabel 1: Gemiddelde technische resultaten per speengewichtsklasse gedurende de eerste 13 dagen na spenen en gedurende de gehele opfokperiode van 34 dagen

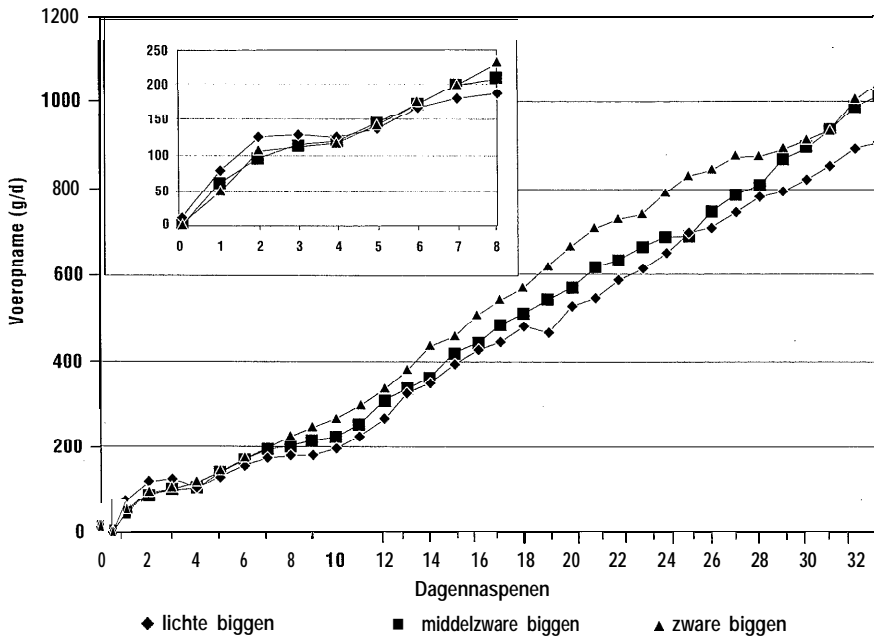
	Licht	Middelzwaar	Zwaar
Aantal biggen	65	61	60
Speengewicht (kg)	6,7	7,9	9,3
Dag 0-13:			
Voeropname (g/d)	168	175	190
Groei (g/d)	122	117	121
Voederconversie	1,54	1,55	1,50
Dag 0-34:			
Voeropname (g/d)	452 ^a	486 ^a	535 ^b
Groei (g/d)	298 ^a	320 ^{ab}	345 ^b
Voederconversie	1,53	1,53	1,58

^{a,b,c} gemiddelden met een verschillende letter binnen een rij zijn verschillend.

Betekenis voor de praktijk

De resultaten van dit onderzoek geven aan dat over de gehele opfokperiode de biggen met een relatief zwaar speengewicht de beste technische resultaten behalen. Dit verschil met de lichte biggen wordt echter pas gerealiseerd in het tweede deel van de opfokperiode (dag 14-34). Gedurende de eerste dagen na spenen is de voeropname van zware biggen zelfs lager dan die van lichte biggen. Ook suggereren de resultaten van dit onderzoek dat licht

gebruikt kan worden als een stimulans voor het op gang komen van de voeropname na spenen. Het is echter niet duidelijk wat dan het meest ideale lichtschema is. Een optie is een continue verlichting van de opfokafdeling gedurende de eerste dagen na spenen. Verder onderzoek naar de rol van het lichtschema als stimulans voor de voeropname kan hier mogelijk meer duidelijkheid in verschaffen. Het is echter nog de vraag wat de rol van voeropname is in het ontstaan van speendiarree. Ook hierin kan verder onderzoek mogelijk meer duidelijkheid geven. ■

Figuur 2: Het effect van speengewichtklasse op de ontwikkeling van de dagelijkse voeropname van gespeende biggen.